

James Patterson

Erewoord, Alex Cross

Vertaald door Dennis Keesmaat

2014

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

PROLOOG

Het was de avond voor Pasen

Doelloos sjokte ik door de lege, donkere straten van Washington, gekweld door de herinnering aan mijn zoon Ali die tegen me zei dat je een zombie alleen kunt doden door zijn hersens te vernietigen.

Het was drie uur 's nachts. Stormen geselden de stad.

Ik liep al uren, maar ik had geen honger of dorst, en ik was helemaal niet moe. Toen bliksem de hemel openscheurde en de donder pal boven mijn hoofd bulderde, knipperde ik nauwelijks met mijn ogen. Zelfs de stromende regen kon mijn pas niet vertragen of de pijn verzachten die door mijn lichaam brandde na wat mijn gezin was aangedaan. Bij elke stap zag ik Ali, Bree, Damon, Jannie en Nana Mama voor me. Met elke stap laaide de afschuw over wat hun overkomen was opnieuw in me op, naast eenzaamheid, verdriet en woede.

Was dit wat Thierry Mulch wilde? De vraag bleef maar door mijn hoofd gaan.

Thierry Mulch had alles kapotgemaakt waar ik van hield, alles waarin ik geloofde. Hij had me uitgehold en een dode, zieloze man achtergelaten die gedoemd was voor eeuwig rond te dolen. Terwijl ik verder liep, hoopte ik dat hij of een anonieme straatrover mijn pad zou kruisen en mijn kop met een geweer aan gort zou schieten, of met een bijl mijn hersens in zou slaan.

Ik wilde niets liever.

DEEL ÉÉN

Zestien dagen eerder...

HOOFDSTUK 1

Marcus Sunday zat op een prachtige ochtend in april in een busje dat geparkeerd stond langs Fifth Street en hield met een Leica high-definition verrekijker het huis van Alex Cross in de gaten. De gedachte dat de beroemde rechercheur zich binnen nu en een halfuur wel moest vertonen wond hem op.

Het was immers donderdag en halfacht 's ochtends. Cross moest naar zijn werk. Hetzelfde gold voor zijn vrouw. En zijn kinderen moesten naar school.

Die gedachte was bij Sunday opgekomen toen Regina Cross Hope, de 91-jarige grootmoeder van Cross, over het trottoir uit de richting van de katholieke St. Anthony-kerk was komen lopen. Het oude vrouwtje was een taaie en ondanks de loopstok liep ze nog verrassend snel. Ze liep pal langs zijn busje en keurde hem amper een blik waardig.

Maar goed, waarom zou ze ook?

Sunday had magnetische borden aan het busje bevestigd waarop stond dat hij onder de bedrijfsnaam Over The Moon in stofzuigers handelde. En achter het donkere glas droeg hij het uniform van dat bedrijf, dat hij had opgepikt bij het Leger des Heils.

De gebruikte stofzuigers achter in het busje waren voor zestig dollar per stuk aangeschaft in een tweedehandswinkel in Potomac. De magnetische borden waren online besteld bij FedEx Office. Hetzelfde gold voor het naambordje op het linkerkakje van zijn overhemd: THIERRY MULCH.

Sunday was een lenige, fitte man van achter in de dertig met kortgeknipt, peper-en-zoutkleurig haar en blauwgrijze ogen. Hij keek op zijn horloge toen de grootmoeder van Cross in het huis verdween en pakte vervolgens een zwarte map die tussen de bestuurdersstoel en de middenconsole zat gestoken.

Hij sloeg hem open en las de namen op de eerste vijf tabbladen: Bree Stone, Ali Cross, Jannie Cross, Damon Cross en Regina Cross Hope, beter bekend als Nana Mama.

Sunday ging rechtstreeks naar het gedeelte over Regina Cross Hope/Nana Mama, en vulde het tijdstip in waarop de oude vrouw het huis was binnen gegaan en uit welke richting ze was gekomen. Terwijl hij wachtte op nog meer waarnemingen ging hij naar de achterkant van de map, en vond een plattegrond van vier pagina's van het huis, die de vorige maand was ingediend bij de dienst Stadsontwikkeling als onderdeel van Cross' aanvraag om zijn keuken en badkamers te verbouwen, wat Sunday prima was uitgekomen.

Sundays blik ging van de plattegrond naar het huis en weer terug, en hij maakte aantekeningen op de diagrammen over ingangen en uitgangen, de positie van de ramen, de indeling van de tuin, enzovoort. Toen Cross' vrouw, Bree Stone, die ook als rechercheur bij de politie van Washington werkte, om 7.40 uur naar buiten kwam om een voerhuisje voor vogels bij te vullen, noteerde hij dat ook, naast het feit dat haar achterste er in een strakke spijkerbroek prachtig uitzag.

Om 7.52 uur kwam een vrachtwagen met een logo met de tekst DEAR OLD HOUSE voorrijden bij het huis van Cross, gevolgd door een afvalverwerkingsbedrijf dat een grote container voor afval kwam bezorgen. De beroemde rechercheur kwam de veranda op lopen om de werkmannen te begroeten en keek toe terwijl de container werd gelost. Hetzelfde gold voor zijn grootmoeder, zijn vrouw en twee van zijn drie kinderen: de vijftienjarige Jannie en Ali van zeven.

Een gelukkig gezinnetje, dacht Sunday, en hij ging ze met zijn verrekijker af. De toekomst lachte hun tegemoet. Alles zag er veelbelovend uit. Toch?

Sunday stond zichzelf toe even te glimlachen en bedacht dat plannen maken – de voorbereidingen en de voorpret – een belangrijk deel vormde van elk avontuur. Misschien wel meer dan de helft, besloot hij. Hij genoot van de manier waarop zijn actieve hersens met allerlei duistere manieren kwamen om het droomplaatje dat zich voor zijn ogen ontvouwde te vernietigen.

Daarna vertrok dr. Alex met zijn kinderen. Ze liepen met zijn drieën aan de andere kant van Fifth langs Sunday, maar de onderzoeker leek het busje amper te zien.

Maar goed, waarom zou hij ook?

Sunday voelde zich ontmoedigd toen Cross en zijn kinderen uit het zicht waren verdwenen. Het was minder leuk om het huis in de gaten te houden nu de inspecteur er niet meer was. Alsof je naar een doolhof keek dat dringend een knaagdier nodig had.

Sunday keek op zijn horloge, deed de map dicht en legde hem weg met het gevoel dat hij een vrije, authentieke man was met een doel dat hij niet uit het oog zou verliezen, ongeacht de gevolgen. Hij startte het busje met de gedachte dat de geringste twijfel bijna een belediging van je tegenstander is. Je moest je vijand net zozeer willen vernietigen als hij jou wilde vernietigen.

Sunday reed weg in de overtuiging dat hij er klaar voor was. Hij was er ook van overtuigd dat Cross' familie alle ellende verdiende die haar te wachten stond.

Stuk voor stuk.

Vooral dr. Alex.

HOOFDSTUK 2

In een gemiddeld jaar bereikt het moordcijfer in Washington pas in de verstikkende hitte van de zomer zijn hoogtepunt. In juli en augustus, als de lucht langs de rivier de Potomac net zo heet is als de adem van een hondsdolle hond, lijken mensen bij bosjes tegelijk door het lint te gaan. In mijn vak reken je erop.

Maar na de terroristische aanslag op Union Station op nieuwjaarsdag was er in de winter en tot in de lente een gestaag aantal moorden gepleegd. Het was nog maar net april, maar dit jaar was nu al op weg een van de slechtste jaren in drie decennia van de hoofdstad te worden.

De politieke druk op de burgemeester en de gemeenteraad was groot, waardoor de hoofdcommissaris van de plaatselijke politie ook onder enorme druk stond. Maar vooral voor de afdeling Moordzaken en die voor grote zaken begon het nijpend te worden. Aangezien ik nu voor beide teams rechercheur was, was de spanning door de aanhoudende moorden het hoogst voor mij en mijn partner en beste vriend, John Sampson.

We hadden al bijna twee maanden geen dag vrij gehad, en de stapel met dossiers leek elke dag alleen maar hoger te worden. Om het nog erger te maken beantwoordde ik telefoontjes van een aannemer die onze keuken ging verbouwen en een aanbouw aan ons huis ging maken. De laatste persoon die ik die donderdagochtend rond halftien wilde zien was commissaris Roelof Antonius Quintus, die de leiding had over Moordzaken.

Quintus klopte aan op de deur van mijn kamer. Ik was bijna klaar met een burrito en een tweede kop koffie terwijl ik een bouwcatalogus doorbladerde die mijn vrouw in mijn handen had gedrukt toen ik die ochtend de deur uit was gegaan. Sampson, een beer van een vent, zat op de bank en werkte de laatste restjes van zijn ontbijt weg. Hij zag Quintus en kreunde. ‘Niet nog één?’

Quintus schudde zijn hoofd. ‘Ik heb alleen een update nodig waarmee ik naar de hoofdcommissaris kan. De burgemeester is woedend en laat hem geen seconde met rust.’

‘We hebben er deze week drie opgelost, maar u kwam met vier nieuwe,’ antwoordde ik. ‘Dus het belangrijkste is dat we vooruitgang boeken, maar toch achter raken.’

‘Ja, zoiets,’ zei Sampson. ‘Zoals in de mythe van de koning die steeds een kei de heuvel op rolt, die steeds weer naar beneden valt.’

‘Sisyphus,’ zei ik.

‘Net als hij,’ zei Sampson, en hij wees naar mij.

‘Kom op nou, Cross,’ zei Quintus. ‘We rekenen op jou om een paar van de belangrijkste zaken, zoals Rawlins en Kimmel, op te lossen, zodat *The Washington Post* ons met rust laat. Godsamme, heb je dat commentaar gelezen?’

En of ik dat had. Net die ochtend hadden ze een stuk gepubliceerd over het effect dat de moorden hadden op het toerisme, en waarin de hoofdcommissaris werd opgeroepen zijn ontslag in te dienen. Ook stelden ze voor dat de FBI de leiding over het departement op zich zou nemen tot het aantal moorden was afgenomen.

‘Ik weet het goed gemaakt,’ zei ik. ‘Zegt u maar tegen iedereen dat ze moeten ophouden elkaar te vermoorden, dan hebben wij meer tijd om aan zaken als die van Rawlins en Kimmel te werken.’

‘Grappig.’

‘Ik meen het.’

‘Nee, echt, je moet eens naar een open podium voor stand-upcomedy gaan, Cross,’ zei Quintus, en hij draaide zich om.
‘Volgens mij heb je je roeping gemist.’

HOOFDSTUK 3

Marcus Sunday ging nu gekleed in een zwartleren jasje, een zwarte spijkerbroek, een zwart poloshirt en zwarte motorlaarzen, en hij haastte zich naar het New North-gebouw midden op de campus van Georgetown University. Na zich een weg gebaad te hebben door een zee aan studenten bereikte hij het 120 zitplaatsen tellende McNeir Auditorium, en liep naar binnen langs een bordje met de tekst DE VOLMAAKTE CRIMINEEL, LEZING VANDAAG OM 11 UUR.

De zaal gonsde van opwinding. En terwijl Sunday door het gangpad naar de voorste rijen liep, zag hij dat er op de lege registratorsstoel op het podium na geen enkele plek meer was om te zitten, er waren alleen nog staanplaatsen.

Toen Sunday de voorste rij bereikte, zag hij studenten op de grond voor het podium zitten. Hij glimlachte, liep tussen hen door en ging kwek het trapje naar het podium op, waar hij de hand schudde van de in tweed gehulde man met een grijze baard die daar op hem wachtte.

‘Sorry dat ik te laat ben, dr. Wolk,’ zei Sunday.

‘Ik kom zelf net van een college,’ zei de man. ‘Zal ik je introduceren?’

‘Graag,’ antwoordde Sunday, en hij knikte bescheiden.

Dr. Wolk zette de microfoon aan en tikte er twee keer op. ‘Goedemorgen. Ik ben David Wolk, voorzitter van de vakgroep Filosofie van Georgetown, en ik wil jullie graag welkom heten

op de voorjaarsreeks met lezingen van wetenschappers op allerlei gebieden.’

Hij glimlachte en vervolgde: ‘Men zegt wel dat filosofie geen rol speelt in de buitenwereld, maar deze volle zaal bewijst het tegendeel. De creatieve, vindingrijke toepassing van filosofische methodes voor het oplossen van moderne problemen kan ingrijpend zijn, baanbrekend zelf. Onze gast van vandaag, die gepromoveerd is op Harvard, doet precies dit soort opzienbarend, innovatief en controversieel werk.

Zijn eerste boek, dat eerder dit jaar is uitgekomen, heet *De volmaakte crimineel*, en is een fascinerend verslag van twee onopgeloste seriemoorden door een vernieuwende denker die tot diep in de criminele ziel doordringt. Graag jullie applaus voor schrijver Marcus Sunday.’

Sunday grijnsde, ging staan en pakte de microfoon aan van dr. Wolk.

Hij nam het klappende publiek even op, en zijn blik bleef een ogenblik hangen bij een heel sexy vrouw, daar op de tweede rij. Ze had iets afwezig. Krullend, asblond haar hing tot op haar schouders, een goedgevuld wit topje. Haar linkerarm had een sleevetatoeage van een zwarte panter die in het oerwoud op een bloeiende tak lag. De staart van de panter krulde over de onderarm van de vrouw en liep om haar pols. De kat had betoverend groene ogen, de kleur van nieuwe, vochtige klaver. Haar eigen ogen hadden dezelfde kleur.

‘Vijf jaar geleden nam ik me voor om de volmaakte crimineel te vinden,’ zei Sunday bij wijze van inleiding, en hij dwong zich weg te kijken. ‘Voor zover ik weet was die nog nooit bestudeerd, nog nooit geïdentificeerd. Dat was ook logisch, want als hij volmaakt was, zou hij nooit opgepakt worden. Toch?’

Er werd nerveus gelachen en her en der zag hij mensen knikken.

‘Maar hoe ga je op zoek naar volmaakte criminelen?’ vroeg Sunday. Hij keek de zaal rond, maar zag niemand zelfverzekerd terugkijken. Hij keek naar de jonge vrouw met de robijnrode lippen en de opzienbarende klaverogen.

Ze haalde haar schouders op en zei met een licht Cajunaccent: ‘Door naar onopgeloste misdrijven te kijken?’

‘Uitstekend,’ zei Sunday, en hij hield zijn hoofd schuin naar zijn linkerschouder. ‘Dat is precies wat ik gedaan heb.’

De schrijver beschreef vervolgens twee onopgeloste serie-moorden die de kern van zijn boek vormden. Zeven jaar daarvoor waren de vijf leden van het gezin Daley in een buitenwijk van Omaha twee dagen voor kerst vermoord aangetroffen in hun huis. Op de vrouw na bevonden ze zich allemaal in hun bed. Hun keel was doorgesneden met een scalpel of een scheermes. De vrouw was op dezelfde manier omgekomen, maar in de badkamer, en naakt. De deuren van het huis waren niet op slot geweest, of de moordenaar had een sleutel gehad. Het had die nacht gesneeuwd en alle sporen waren begraven. De politie had geen bruikbare aanwijzingen kunnen vinden.

Veertien maanden later was de familie Monahan uit een buitenwijk van Fort Worth na een heftige storm op een vergelijkbare manier aangetroffen: een vader en vier kinderen jonger dan dertien lagen met doorgesneden keel in hun bed. De vrouw was naakt, dood op de grond van de badkamer. De deuren hadden niet op slot gezeten of de moordenaar had een sleutel gehad. Vanwege regen en harde wind en de nauwgezette handelwijze van de moordenaar had de politie geen bruikbaar bewijsmateriaal of DNA kunnen vinden.

‘Dat gebrek aan bewijs, die leegte, wakte mijn belangstelling,’ zei Sunday tegen zijn gebiologeerde toehoorders. ‘Nadat ik een paar keer naar Nebraska en Texas was gereisd om ter plekke een kijkje te nemen, de dossiers had gelezen en elke rechercheur had

gesproken die aan de zaak had gewerkt – de FBI, de staatspolitie van Nebraska en de Texas Rangers – besepte ik dat de zaken op het bloedbad dat de moordenaar had aangericht na één groot zwart gat waren.’

Sunday zei dat het gebrek aan bewijs hem gedwongen had een stap terug te nemen en een theorie uiteen te zetten over het filosofische wereldbeeld van een volmaakte moordenaar.

‘Ik kwam tot de conclusie dat hij een soort verknipte existentialist moest zijn,’ zei de schrijver. ‘Iemand die niet in God gelooft, of dat het leven een morele of ethische grondslag heeft, iemand die denkt dat de wereld geen enkele andere betekenis heeft dan die hij eraan geeft.’

Sunday ging langzamer praten toen hij zag dat een paar luisteraars waren afgehaakt, en hij veranderde van koers.

‘Wat ik maar wil zeggen is dat de Russische schrijver Fjodor Dostojevski het bijna bij het rechte eind had,’ vervolgde hij. ‘In zijn meesterwerk, *Misdaad en straf*, lukt het de hoofdpersoon bijna de volmaakte misdaad te plegen. Raskolnikov besluit dat het leven geen zin heeft en hij vermoordt voor geld een vrouw om wie niemand geeft.

Aanvankelijk heeft hij er geen moeite mee,’ vervolgde Sunday, en hij tikte tegen zijn hoofd. ‘Maar uiteindelijk doen zijn gedachten, en dan met name zijn verbeelding, hem de das om. Omdat Raskolnikov zich een morele, ethische wereld kan inbeelden waarin het leven daadwerkelijk betekenis heeft, knapt hij. Dat geldt niet voor onze volmaakte crimineel.’

De schrijver zweeg en zag dat iedereen weer bij de les was.

‘Ik ben van mening dat de volmaakte moordenaar heel goed weet dat het leven zinloos en absurd is en geen absolute waarde heeft. Zolang de crimineel handelt vanuit dat perspectief, kunnen zijn hersens hem geen pootje lichten en kan hij niet opgepakt worden.’

Sunday volgde die gedachtegang nog een tijdje en legde uit hoe het bewijsmateriaal op en rondom de plaatsen delict zijn theorieën onderbouwde en weer naar nieuwe leidde.

Hij hield tijd vrij voor vragen. Na verscheidene muggenzifters die zich blindstaarden op voetnoten in het boek, knipperde de sexy vrouw op de tweede rij met haar klaverogen en stak haar pantertatoeage de lucht in alsof ze loom een kelner wenkte.

De schrijver knikte naar haar.

‘U hebt redelijk goede recensies gekregen,’ zei ze met dat volle zuidelijke accent. ‘Op die van rechercheur Alex Cross in de *Post* na. U moet toegeven dat hij het met de grond gelijkmaakte en het bijna met alles wat u schreef oneens was. Hij stelde dat u zijn woorden had veranderd nadat u hem gesproken had om ze aan te laten sluiten bij uw theorie.’

Sunday klemde zijn kaken even op elkaar voordat hij antwoord gaf. ‘Mevrouw, elke journalist zal u vertellen dat bronnen die zeggen dat ze iets niet gezegd hebben heel gewoon zijn. Meneer Cross en ik hebben een meningsverschil, meer niet.’

Na een lang, ongemakkelijk moment schraapte dr. Wolk zijn keel en zei: ‘Ik heb een vraag, dr. Sunday. Zoals ik al zei vond ik uw boek meeslepend, maar ook ik heb een aanmerking op een van uw conclusies.’

Sunday dwong zichzelf te glimlachen. ‘En welke conclusie is dat, meneer Wolk?’

‘Ergens in het boek beschrijft u het tegenovergestelde van de volmaakte crimineel,’ antwoordde dr. Wolk. ‘Een inspecteur die gelooft in het morele, ethische universum en daar het symbool van is, en dus ook van een leven dat betekenis heeft.’

Sunday knikte.

‘Maar ik verbaasde me over uw suggestie dat iemand als uw volmaakte rechercheur ervan overtuigd kan worden dat het leven geen zin heeft en waardeloos is, en...’

‘En zodoende zelf een volmaakte crimineel kan worden?’ vroeg Sunday. ‘Ja, dat heb ik geschreven. Dat lijkt me een logisch gevolg. Vindt u van niet?’